

Voorbeeldprotocol Hergebruik scharen en kochers op de IC

Instructie hergebruik scharen en kochers op de IC

Gebruik (wanneer steriel en wanneer niet)

Wanneer gebruik van steriele schaar of kocher? Als de schaar of kocher in aanraking komt met slijmvliezen, niet intacte huid of steriele weefsels en holtes zoals bij het plaatsen van een lijn, het doorknippen van hechtingen, het op maat knippen van een steriel verband etc.

Wanneer gebruik van niet-steriele schaar of kocher? Bij contact met intacte huid of huishoudelijk gebruik zoals het op maat knippen van een sonde, op maat knippen van een niet steriel verband, het doorknippen van een polsbandje, het openmaken van verpakkingen, het laken vastklemmen etc.

Bij twijfel? Gebruik een steriele schaar of kocher

Reiniging

Na gebruik met contact met de patiënt of ander lichaamsmateriaal

1. Eerst reinigen met een microvezeldoek en water of met een wecoline kant en klare doek (blauwe container). Reinig de gehele schaar/kocher en niet alleen de verontreinigde delen.
2. Daarna ook desinfecteren met een gaas of papieren handdoekje met alcohol 70%. Desinfecteer de gehele schaar/kocher en niet alleen de verontreinigde delen.

De schaar of kocher mag dan opnieuw gebruikt worden.

Na huishoudelijk gebruik zoals het op maat knippen van slangen ed.

1. Eerst reinigen met een microvezeldoek en water of met een wecoline kant en klare doek (blauwe container). Reinig de gehele schaar/kocher en niet alleen de verontreinigde delen.

Als de patiënt de kamer verlaat

1. Eerst reinigen met een microvezeldoek en water of met een wecoline kant en klare doek (blauwe container). Reinig de gehele schaar/kocher en niet alleen de verontreinigde delen.
2. Daarna ook desinfecteren met een gaas of papieren handdoekje met alcohol 70%. Desinfecteer de gehele schaar/kocher en niet alleen de verontreinigde delen.

Daarna mag de schaar of kocher voor een volgende patiënt gebruikt worden

Alle bovenstaande situaties gelden ook in geval van isolatie met MRSA dragerschap of infectie, BRMO dragerschap of - infectie, respiratoire virusinfectie,

Norovirusinfectie, Clostridium difficile infectie, Meningococcon infectie in de eerste 24 uur na start antibiotica (daarna zijn de bacteriën dood en mag de patiënt uit isolatie

NIET REINIGEN BIJ EEN GROEP A MELDINGSPLICHTIGE ZIEKTE ZOALS COVID. DAN WEGGOOIEN.

Weggoeien (wanneer en waar)

1. Groep A meldingsplichtige ziekte bij de patiënt. Dat zijn: Apenpokken, Corona, MERS en SARS, Virale hemorrhagische koorts, Polio, Creutzfeld Jacob disease. Doe dan de schaar in de naaldencontainer en de kocher in het WIVA vat
2. Als de schaar of kocher niet meer werkt. Gooi die dan in het plastic bakje in de spoelruimte. Ze worden dan gerecycled i.p.v. vernietigd.

Toelichting

Basisbegrippen

Er zijn 3 soorten methoden om medische hulpmiddelen schoon te maken

1. Reinigen. Proces waarbij vuil en ander ongewenst materiaal met de daarin aanwezige micro-organismen worden verwijderd. Dat betekent poetsen met een microvezeldoek en water of met een Wecoline kant en klare doek (uit de blauwe container).
2. Desinfecteren. Proces om met hitte of chemicaliën micro-organismen te doden of inactiveren waarmee het aantal micro-organismen wordt verminderd tot een aanvaardbaar niveau. De mate van desinfectie kan verschillen per voorwerp. Dat betekent (NA reinigen) poetsen met een gaasje of papieren handdoek met alcohol 70%.
3. Steriliseren. Proces om een medisch hulpmiddel vrij te maken van alle levensvatbare micro-organismen inclusief sporen. Dat betekent transport naar de CSA, vaak NA reinigen en desinfecteren.

Er zijn in het ETZ soorten gebruik van medische hulpmiddelen mogelijk:

1. Kritische handeling. Dit is gebruik waarin het hulpmiddel in contact komt met steriele weefsels en holten. Dit is een procedure met een hoog infectierisico.
2. Semi-kritische handeling. Dit is een handeling waarbij het hulpmiddel in aanraking komt met slijmvliezen of niet-intacte huid. Dit heeft een matig infectierisico.
3. Niet-kritische handeling. Dit is een handeling waarbij het hulpmiddel in contact komt met intacte huid.
4. Huishoudelijke handeling. Gebruik van een hulpmiddel dat niet in contact komt met de patiënt.

Huidige praktijk IC ETZ

Op moment van schrijven wordt er op de IC van het ETZ geen gebruik gemaakt van herbruikbare scharen of kochers. Het zijn allemaal single use producten die echter niet na eenmalig gebruik hun functie verliezen.

Eerder is geprobeerd om over te gaan op herbruikbare steriele scharen maar gezien de hoge kosten is men weer overgegaan op single use producten. De hoge kosten werden vooral bepaald door de hoge aanschafprijs (€24,- ipv €2 per schaar), verlies van vele scharen in korte tijd om onbekende redenen, en de kosten van sterilisatie (€4,- tot 8,- per schaar).

Om minder materiaal te gebruiken is een plan opgesteld om scharen en kochers na gebruik te reinigen en z.n. te desinfecteren om ze daarna in te zetten voor huishoudelijk gebruik zoals het afknippen van sondes, doorknippen van een polsbandje en/of kleding en voor het vastklemmen van lakens en materialen op de patiëntenkamer.

Voorwaarden

1. Bij een kritische of semi-kritische handeling d.w.z. bij contact met slijmvliezen of niet intacte huid wordt altijd gebruik gemaakt van een steriele schaar of kocher
2. Hergebruik na reiniging/ desinfectie kan niet in geval van Groep A meldingsplichtige ziekte bij de patiënt te weten:
 - Apenpokken
 - Corona
 - MERS en SARS
 - Virale hemorrhagische koorts
 - Polio
 - Creutzfeld Jacob disease
3. Hergebruik is mogelijk zowel bij dezelfde patiënt als bij anderen in geval van elke vorm van isolatie zoals bij:
 - MRSA dragerschap of - infectie
 - BRMO dragerschap of - infectie
 - Respiratoire virusinfectie
 - Norovirusinfectie
 - Clostridium difficile infectie
 - Meningococcon infectie in de eerste 24 uur na start antibiotica (daarna zijn de bacteriën dood en mag de patiënt uit isolatie)De schaar of kocher moet nadat de patiënt de kamer verlaten heeft gereinigd en gedesinfecteerd worden voordat hij bij een volgende patiënt gebruikt mag worden.
4. Hergebruik voor huishoudelijk of niet-kritisch gebruik kan bij alle overige groepen totdat de schaar of kocher zijn functie verliest. Na elk gebruik de schaar of kocher reinigen.

Bij een semi-kritische handeling d.w.z. bij contact met slijmvliezen of niet intacte huid dient de schaar of kocher eerst gereinigd worden zoals hierboven beschreven. Daarna wordt die volledig gedesinfecteerd m.b.v. een doekje of gaasje met alcohol

70%. Daarna kan de schaar of kocher worden teruggelegd in de lade op de patiëntenkamer.

Bij niet kritische handeling of huishoudelijk gebruik volstaat het om de schaar of kocher te reinigen. Dat wil zeggen het hulpmiddelen poetsen met een microvezeldoek en water of met een Wecoline kant en klare doek (uit de blauwe container). Poets de gehele schaar of kocher en niet alleen de delen die zichtbaar verontreinigd zijn.

Bij patiënten uit groep 2 (meldingsplichtige ziekte categorie A) wordt direct na gebruik de schaar of kocher weggegooid in respectievelijk de naaldencontainer of het WIVA vat.

Bij patiënten uit groep 3 wordt na elk huishoudelijk of niet kritisch gebruik de schaar gereinigd. Na semi-kritisch gebruik wordt de schaar of kocher gereinigd en gedesinfecteerd. Daarna mag de schaar of kocher op de kamer bewaard en hergebruikt worden tot de patiënt met ontslag gaat. Na opnieuw reinigen en desinfecteren kan de schaar of kocher bij de volgende patiënt gebruikt worden.

Als de schaar of kocher bij de overige patiëntencategorieën zijn functie verliest kunnen ze in het bakje in de spoelruimte worden gelegd. Na gebruik dienen ze uiteraard wel eerst volgens bovenbeschreven procedure gereinigd en als nodig gedesinfecteerd worden. Vandaar uit gaan ze naar een grote verzamelbak voor metaal in de centrale afvalruimte om gerecycled te worden.

Bronnen

1. ETZ document Overzicht reiniging van (verpleegkundige) hulpmiddelen/ objecten_kliniek (versie 2) <https://iprova.etz.net/QC/V-467-GT>
2. WIP richtlijn 2017 Ziekenhuizen Reiniging, desinfectie en sterilisatie van medische hulpmiddelen voor hergebruik - niet-kritisch, semi-kritisch of kritisch gebruik. NB in 2017 is de WIP overgegaan in het Samenwerkingsverband Richtlijnen Infectiepreventie (SRI). Van de genoemde versie is heden (juli 2022) nog geen nieuwe versie.